
Розділ 2. Підприємство та підприємництво: економічні й фінансові аспекти

УДК 330.341.1

*Вініченко І.І., д.е.н., професор
Дніпропетровського державного аграрного університету*

ІНВЕСТИВАННЯ АГРОПРОМИСЛОВИХ ІННОВАЦІЙ

Досліджено стан та проблеми інвестиційного забезпечення інноваційного процесу в агропромисловому виробництві, визначено чинники активізації інвестиційного процесу.

Ключові слова: агропромислове виробництво, інвестиція, інновація, розвиток, інноваційний процес, сільськогосподарські підприємства.

ВСТУП. Формування об'єктивних передумов стійкого підйому економіки України неможливе без реального інвестування, поповнення основного капіталу, реструктуризації всієї фінансово-інвестиційної сфери і створення сприятливого інвестиційного клімату як важливої конкурентної переваги подальшого економічного та інноваційного розвитку. На сучасному етапі виклики для економіки України вказують на необхідність інвестування інноваційних та інформаційних технологій, ресурсного, технічного, програмного забезпечення; максимального використання значного потенціалу росту; пріоритетного розвитку продовольчих ринків та інфраструктури, – так як в цих питаннях аграрна сфера значно відстає від всіх секторів економіки.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. Гострота проблеми інноваційного розвитку аграрних підприємств та його інвестиційного забезпечення підтверджується значною кількістю досліджень як західних (П. Друкер, М. Хаммер, Дж. Чампі, К. Маркхем, Р. Каплан, Д. Нортон, І. Массакі та ін.), так й вітчизняних науковців (В.Г. Андрійчук, О.І. Дацій, М.Я. Дем'яненко, С.М. Кваша, М.Ф. Кропивко, М.Й. Малік, Г.М. Підлісецький, П.Т. Саблук, В.П. Ситник, М.А. Хвесик та ін).

Відаючи належне результатам досліджень вказаних авторів щодо визначення суті інноваційно-інвестиційних процесів, імперативів інноваційного розвитку і визначення інноваційного потенціалу, необхідно зазначити, що систематизація та узагальнення наукових поглядів відносно обґрунтування інвестиційного забезпечення інноваційних процесів з метою практичної реалізації інноваційного розвитку агропромислового виробництва потребує подальших наукових досліджень.

ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ. Мета статті полягає в обґрунтуванні напрямів і джерел інвестиційного забезпечення інноваційних процесів, визначення чинників їх активізації.

РЕЗУЛЬТАТИ. Найважливішою складовою змін, що забезпечує швидку реакцію сільськогосподарських підприємств на вплив чинників внутрішнього й зовнішнього середовищ є ефективне інвестиційне забезпечення. Відновлення довіри інвесторів, вмиле використання різноманітних джерел інвестування, розблокування кредитування підприємств реального сектору економіки, поліпшення інвестиційного клімату, недопущення масових банкрутств, вирішення структурних і соціальних проблем, збереження власного та нарощування інноваційного потенціалу розвитку та інвести-

ційної привабливості – це ті пріоритети, на яких необхідно сконцентрувати зусилля [2, с.39-41;3, с. 34-35].

Аналіз фактичного стану інвестування свідчить про те, що інвестиційна підтримка аграрної сфери щорічно зростає, однак вона знаходиться на низькому рівні, та коливається в межах 5-7% від загального обсягу. Щодо структури джерел інвестування, то основна питома вага припадає на власні кошти підприємств, спостерігається зростання питомої ваги позичкових коштів та зменшення при цьому питомої ваги інших джерел фінансування [1]. Однією з причин повільного розвитку інвестиційної діяльності у цій галузі є високий рівень інвестиційного ризику.

Для використання різноманітних джерел інвестування потрібно здійснювати акумулювання та раціоналізацію використання залучених і власних коштів під виділені пріоритети розвитку, ширше запроваджувати передовий вітчизняний та зарубіжний досвід формування інвестиційних площадок. Під інвестиційні площадки на практиці доцільно виділяти матеріально-майнові активи, а саме: земельні ділянки, об'єкти незавершеного будівництва, вільні виробничі потужності, цілісні майнові комплекси, та інші об'єкти, які надаються інвестору на договірній основі для реалізації інвестиційного чи інноваційного проекту.

В менеджменті необхідно розглядати альтернативи розвитку та потрібно вибрати оптимальні стратегії на базі більш детального аналізу діяльності підприємств в умовах зміни операційних циклів, зовнішнього і внутрішнього середовища; вміло оперативно управляти оборотними активами та ліквідністю, запасами, транспортом по логістичних схемах та на основі інформаційних технологій, спрямовувати інноваційну діяльність на створення, освоєння, випуск і розповсюдження принципово нових видів продукції на основі запровадження нано-, біо- та ресурсозберігаючих технологій, сприяти поліпшенню соціального розвитку і екологічного середовища, нарощувати експортний потенціал. Підприємствам потрібно ширше практикувати різноманітні варіанти розвитку; використовувати факторингові, форвардні контракти, біржову торгівлю, аукціони, нарощувати експорт.

Враховуючи вплив інновацій на економічне зростання і розвиток підприємств, за необхідне вважаємо провести оцінку інноваційно-інвестиційної привабливості, яка відображає потенційні можливості підвищення його вартості за рахунок розробки і ефективного використання нових удосконалених продуктів, технологій, процесів на основі можливих інвестиційних ресурсів. При цьому очевидним є зв'язок інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства і стану його інноваційної інфраструктури та рівня управління. Аналіз складових інноваційної інфраструктури дозволяє оцінити поточний виробничо-технічний стан підприємства і його початкові інвестиційні можливості ефективного залучення інновацій у виробничий процес.

Важливим напрямком є стимулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній сфері агропромислових підприємств для забезпечення реалізації пріоритетів діяльності через підвищення продуктивності і оплати праці, фінансування науково-технічного розвитку, розмірів залучених іноземних інвестицій і отриманого прибутку від реалізації сільськогосподарської продукції, активізацію технічного оновлення і використання інноваційних технологій, виділення а також раціональне використання інвестиційних площадок, удосконалення бізнес-моделей розвитку та перетворення загроз у можливості, забезпечення ефективного управління ресурсами, бізнес-процесами і проектами.

ВИСНОВКИ. Залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій у сільськогосподарські підприємства є необхідною передумовою для вирішення наступних проблем:

оновлення основних виробничих фондів; впровадження нових технологій; розвиток інноваційних розробок у галузях селекції і насінництва; придбання нової високопродуктивної техніки; розширення виробництва екологічної продукції; розвиток нових видів виробництва сільськогосподарської продукції та її первинної переробки.

З метою прискорення реалізації інноваційно-інвестиційних проектів для сільськогосподарських товаровиробників необхідно вжити радикальних заходів, які б забезпечували максимальне використання механізмів фінансової підтримки з бюджету всіх рівнів. Крім того, доцільно використовувати Європейські програми, які покликані сприяти просуванню на ринок науково-технічних розробок в усіх сферах новітніх технологій; посиленню конкурентоспроможності на європейському і світовому ринках; розробці виробів, технологічних процесів та послуг високої якості; розвитку міжнародного співробітництва; якомога ширшому залученню агропромислових та дослідних установ для виконання спільних розробок.

Необхідно концентрувати інвестування на впровадження високопродуктивних інноваційних, біо- та нанотехнологій, налагодження випуску ефективних хімічних засобів захисту рослин і тварин, оновлення й модернізацію виробництва, використання новітніх технологій. Потрібні також прямі державні інвестиції для забезпечення реалізації пріоритетів розвитку через підтримку селекції та насінництва, племінної справи у тваринництві, захист навколишнього середовища, розвиток соціальної сфери села.

Список використаних джерел

1. Агропромисловий комплекс України / Сайт Міністерства аграрної політики і продовольства України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vuzlib.net/rps/210.htm>.
2. Пасхавер Б. Сценарії розвитку агросфери / Б.Пасхавер // Економіка України. – 2011. – № 11. – С 38-49.
3. Шубравська О. Інноваційний розвиток аграрного сектора економіки України: теоретико-методологічний аспект // Економіка України. – 2012. – № 1. – С.27-35.

Summary. The state and problems of the investment providing of innovative process are investigational in an agroindustrial production, the factors of activation of investment process are certain.

Key words: agroindustrial production, investment, innovation, development, innovative process, agricultural enterprises.

УДК 320.322

Пармакли Д.М., д.э.н., профессор Комратского государственного университета (Республика Молдова)

ПРОБЛЕМЫ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ УСТОЙЧИВОСТИ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ

Приводится сущность экономической устойчивости предпринимательской деятельности предприятий, показано что итоги деятельности многих промышленных предприятий, специализирующихся на переработке сельскохозяйственной продукции испытывают прямую экономическую зависимость от экономической устойчивости предприятий – партнеров и в определенной мере зависят от непредсказуемых природно – климатических условий региона. На конкретном примере хлебопекарного предпри-